

Силабус
навчальної дисципліни
ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма
Спеціальність
Галузь знань
Рівень вищої освіти

Менеджмент готельного, курортного та туристичного сервісу
073 Менеджмент
07 Управління та адміністрування
перший (бакалаврський)

Викладач	ТОКАРЕНКО Олена Іванівна
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/gef/structure-gef/kaf-management-and-administration/composition-kaf-pedagogies-higher-school/tokarenko/
Контактний тел.	+380500120766
Е-mail викладача:	lana1979-1@ukr.net
Графік консультацій	Індивідуально із застосуванням дистанційних технологій

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
6 (180 год)	30 год.	30 год.	120 год.	екзамен, курсова

Семестр: осінній (5 семестр)

Мова навчання: українська

Ключові слова: операційний менеджмент, операційна система, операційна стратегія, управління проектами, сервісні системи.

Мета курсу - формування у здобувачів компетентностей, які дозволять вирішувати завдання стратегічної важливості в управлінні основною діяльністю організацій, забезпечувати ефективно і раціональне ведення продуктивної виробничої діяльності на основі формування спеціальних знань та практичних навичок для прийняття ефективних управлінських рішень зі створення, функціонування та реорганізації операційних систем в умовах ринкового середовища, розроблення операційної стратегії як основи забезпечення досягнення місії організації.

Предмет курсу: наукові методи управління операційною системою, які забезпечують досягнення оптимальних економічних результатів у процесі діяльності підприємства.

Компетентності та програмні результати навчання: *Загальні компетентності:* ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. *Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:* СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. СК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

Програмні результати навчання: ПРН3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. ПРН4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень. ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських

рішень. ПРН8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації. ПРН9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

Зміст курсу: Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи. Операційна система організації: поняття, склад та види. Управління процесом проектування операційної системи. Організація виробничого та обслуговуючого процесів на підприємствах. Основи управління проектами. Управління поточним функціонуванням операційної системи. Управління трудовими процесами та нормування праці. Основи управління запасами. Управління постачанням, збутом та інфраструктурою підприємства. Основи менеджменту якості. Управління результативністю операційної діяльності. Робоче середовище та умови праці в операційній системі. Основи теорії черг. Реінжиніринг бізнес-процесів.

Методи навчання: словесні (пояснення, розповідь, лекція, семінари, бесіда; наочні (презентації); практичні: (ситуативні задачі, моделювання життєвих ситуацій); методи стимулювання навчальної діяльності (метод навчальної дискусії, метод опори на життєвий досвід здобувачів, створення ситуацій пізнавальної новизни); методи контролю і самоконтролю (метод усного контролю, метод письмового контролю, метод тестового контролю).

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): Політика викладання навчальної дисципліни «Операційний менеджмент» ґрунтується на нормативних документах БДПУ, які регламентують освітній процес, таких як: Положення про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті, Про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті, Про виявлення та запобігання академічного плагіату у Бердянському державному педагогічному університеті, Про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Бердянському державному педагогічному університеті.

Основні різновиди освітньої діяльності під час викладання дисципліни: навчальні заняття, самостійна робота, в т.ч. курсове проектування, контрольні заходи. Навчальні заняття проводяться у формах лекцій, практичних занять, індивідуальних консультацій. Самостійна робота передбачає опанування дисципліни здобувачами у вільний від навчальних занять час. Методичними матеріалами для самостійної роботи здобувачів передбачено можливість проведення самоконтролю; рекомендована відповідна наукова фахова література. При організації самостійної роботи здобувачі мають можливість отримувати індивідуальні консультації, методичну допомогу викладача. Самостійна робота виконується у формі індивідуальних завдань (доповіді, реферати за запропонованою тематикою, а також курсові роботи). Обсяг часу, відведеного на самостійну роботу, становить 66,7% від загальної кількості годин курсу. Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять у формі усних та письмових опитувань, розв'язання задач, тестових завдань, ситуаційних завдань, захисту індивідуальних навчально-дослідних робіт. Підсумковий семестровий контроль відбувається у вигляді екзамену.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне (комп'ютер, проектор); програмне (MicrosoftOffice: PowerPoint, Word, Moodle, репозитарій); наочність (презентації у форматі PowerPoint, навчальні фільми).

Система оцінювання та вимоги: Система оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів охоплює всі види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські та практичні заняття, а також самостійну роботу та виконання індивідуальних завдань. Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль.

Перевірка та оцінювання знань студентів здійснюється в наступних формах: 1. Оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять. 2. Оцінка рівня виконання

індивідуального завдання. 3. Проведення проміжного тестування. 4.. Проведення підсумкового іспиту.

Оцінювання знань під час семінарських і практичних занять має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Системою нарахування балів передбачена максимальна кількість балів під час практичних занять: 1 бал – за письмові та усні відповіді, 1 бал – за виконання завдань (розв’язання задач, ситуаційних завдань, тестових завдань тощо). За виконання завдань за результатами самостійної роботи здобувачі отримують: до 1 балу – за складання конспектів лекцій з питань, винесених на самостійне опрацювання здобувачами, до 1 балу – за виконання індивідуальних завдань. Об’єктами поточного контролю є: а) систематичність, активність та результативність роботи протягом семестру щодо вивчення та засвоєння програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять; б) рівень виконання здобувачем завдань для самостійного опрацювання; в) рівень виконання здобувачем модульних завдань. Контроль систематичного виконання самостійної роботи та активності на семінарських та практичних заняттях. Оцінювання проводиться за такими критеріями: 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; 2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; 3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; 4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв’язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, та завдань, винесених на розгляд в аудиторії; 5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Максимальний бал ставиться за умови відповідності виконаного завдання здобувачем або його усної відповіді всім п'ятьом зазначеним критеріям. При оцінюванні практичних завдань увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу).

Підсумковий контроль полягає в оцінюванні рівня досягнення компетентностей відповідно до освітньо-професійної програми: **екзамен**.

Поточне тестування та самостійна робота													Підсумко вий тест (екзамен)	Сума		
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4		ЗМ5	ЗМ6	ЗМ7	ЗМ8	ЗМ9	ЗМ10		ЗМ11	ЗМ12	0-50	100	
3	3	3	5		4	5	3	4	4	4	4	3	3			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14			T15
3	3	3	3	2	4	4	3	3	4	4	4	4	3	3		

	Кількість балів				Разом
	Практичні заняття		Сам.робота		
	Відповіді (усні, письмові)	виконання завдань	конспекту вання	Інд. завдання	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Змістовий модуль 1.					
Тема 1.	0-1	0-1		0-1	0-3
Разом за змістовим модулем 1	0-1	0-1		0-1	0-3
Змістовий модуль 2.					

Тема 2.	0-1		0-1	0-1	0-3
Разом за змістовим модулем 2	0-1		0-1	0-1	0-3
Змістовий модуль 3.					
Тема 3.	0-1	0-1		0-1	0-3
Разом за змістовим модулем 3	0-1	0-1		0-1	0-3
Змістовий модуль 4.					
Тема 4.	0-1	0-1		0-1	0-3
Тема 5.	0-1		0-1		0-2
Разом за змістовим модулем 4	0-2	0-1	0-1	0-1	0-5
Змістовий модуль 5.					
Тема 6.	0-1	0-1	0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 5	0-1	0-1	0-1	0-1	0-4
Змістовий модуль 6.					
Тема7	0-1	0-1	0-1	0-1	0-4
Тема 8	0-1	0-1	0-1		0-3
Разом за змістовим модулем 6	0-2	0-2	0-2	0-1	0-7
Змістовий модуль 7.					
Тема 9	0-1	0-1	0-1		0-3
Разом за змістовим модулем 7	0-1	0-1	0-1		0-3
Змістовий модуль 8.					
Тема 10.	0-1	0-1	0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 8	0-1	0-1	0-1	0-1	0-4
Змістовий модуль 9.					
Тема 11.	0-1	0-1	0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 9	0-1	0-1	0-1	0-1	0-4
Змістовий модуль 10.					
Тема 12.	0-1	0-1	0-1	0-1	0-4
Тема 13.	0-1	0-1	0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 10	0-2	0-2	0-2	0-2	0-8
Змістовий модуль 11.					
Тема 14.	0-1	0-1	0-1		0-3
Разом за змістовим модулем 11	0-1	0-1	0-1		0-3
Змістовий модуль 12.					
Тема 15.	0-1	0-1	0-1		0-3
Разом за змістовим модулем 12	0-1	0-1	0-1		0-3
Разом за змістовні модулі	0-15	0-13	0-12	0-10	0-50
Екзамен					0-50
Всього					100

За підсумками навчання за один семестр здобувач вищої освіти може отримати 100 балів із розрахунку: 50 балів за поточне оцінювання, 50 – підсумковий контроль (екзамен).

Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$K = T1 + T2 + T3 + T4 + T5 + \dots + T15 + ПК = 100,$$

де K – загальна кількість балів,

T1, T2, T3, T4, T5, T6...T15– кількість балів за темами,

ПК – кількість балів за підсумковий контроль.

Список рекомендованих джерел

Основні

1. Василенко А. О., Ткаченко Т. Л. Виробничий (операційний) менеджмент : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2005. 532 с.
2. Гевко І. Б. Операційний менеджмент: навч. посіб. Київ : Кондор, 2007. 228 с.
3. Іванов М. М., Комазова П. П. Операційний менеджмент : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 368 с.

4. Капінос Г. І., Бабій І. В. Операційний менеджмент : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 352 с.
5. Кіріліна М. А. Операційний менеджмент : методичний посібник для студентів напряму підготовки 6.030601 «Операційний менеджмент» Одеса : Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, 2015. 38 с.
6. Кушнірук В. С. Операційний менеджмент: опорний конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» денної та заочної форми навчання Миколаїв : МНАУ, 2017. 124 с.
7. Омельяненко Т. В., Осокіна А. В. Операційний менеджмент: презентаційний курс : навч. Посіб. Київ, 2016. 197 с.
8. Старченко Г. В., Калінько І. В., Косач І. А. Операційний менеджмент: Навч. посібник Київ. Кондор-Видавництво, 2015. 230 с.
9. Сумець О. М. Основи операційного менеджменту. Київ :ВД "Професіонал", 2004. 416 с.
10. Тарасюк Т. М. Управління проектами. Київ : Каравела, 2004. 344 с.
11. Шаповал М. Л. Менеджмент якості: Підручник. Київ : Т-во "Знання" ЛІЦЦ, 2003. 475 с.
12. Школа І. М., Михайловська О. В. Операційний менеджмент: Практикум. Чернівці : Книги - XXI, 2007. 374 с.
13. Додаткові
14. Методичні рекомендації до виконання та захисту курсової роботи з навчальної дисципліни «Операційний менеджмент» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 073 Менеджмент, освітньо-професійної програми «Менеджмент готельного, курортного та туристичного сервісу» денної та заочної форми навчання / Леміш К.М., Токаренко О.І. Бердянськ: БДПУ, 2020. 36 с.
15. Топольник В. Г., Ракова К. В. Моделювання процесів готельного господарства на прикладі готелю «Централь» м.Донецька. Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. 2014. № 1(61). С. 144 – 157.
16. Леміш К.М., Златьєва В.В. Застосування стратегічного управління бізнес-процесами інноваційного розвитку на підприємствах малого та середнього бізнесу. Актуальні проблеми теорії та практики менеджменту : Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції. 26 травня 2023, Національний університет «Одеська політехніка». м. Одеса, Україна. 2023. С.21-22. <https://economics.net.ua/files/science/men/2023/s1.pdf>
<https://dspace.bdpu.org.ua/handle/123456789/2382> (репозитарій)
17. Леміш К., Орлов О. Реструктуризація підприємств в умовах війни. Сучасні управлінські та соціально-економічні аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання в умовах трансформації публічного управління: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (10 листопада 2023 року). Одеса: Національний університет «Одеська політехніка», 2023. С. 38-40. https://economics.net.ua/files/science/admin_men/2023/tezy.pdf
<https://dspace.bdpu.org.ua/handle/123456789/2380> (репозитарій)
18. Леміш К. Черемісіна Т., Специфіка інноваційного менеджменту в туристичній сфері. Управління змінами та інновації, 2021. №2. С. 82-86. URL: <http://cmi.politehnica.zp.ua/index.php/journal/article/view/35>
<https://dspace.bdpu.org.ua/handle/123456789/805> (репозитарій)
19. Леміш К.М., Токаренко О.І., Брезницька Л.Г. Управління процесом планування господарської діяльності на малих та середніх підприємствах сфери послуг. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки»*. 2019. №11. С.39-45. URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/15752943854538.pdf>
20. Леміш К.М., Токаренко О.І., Черемісіна Т.В. Антикризове планування в системі

управління підприємством. Електронне наукове фахове видання «Східна Європа: економіка, бізнес та управління». 2016. №5. С. 155-160. URL: <http://easterneurope-bm.in.ua/index.php/5-2016-ukr>.

21. Леміш К.М. Реструктуризація промислових підприємств на основі аутсорсингу в системі антикризового управління. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. Луганськ, 2012. № 7 (178). С. 194-199.

22. Леміш К.М. Аутсорсингові відносини в системі державного та регіонального управління. *Економіка України: сучасний стан та перспективи розвитку*. XI Міжнародна науково-практична конференція, (м. Київ, 5 травня 2012 р.). Київ: Аналітичний центр «Нова Економіка», 2012. С. 81-82.

Інтернет-ресурси

23. Офіційний веб-портал фінансової звітності : веб-сайт. URL: <http://www.smida.gov.ua>.

24. Офіційний веб-портал Державної служби статистики України веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

25. Офіційний веб-портал Державної служби Інтелектуальної власності України : веб-сайт URL: <http://www.sips.gov.ua>.

26. Інтернет-портал для управлінців. URL: <http://www.management.com.ua/>

27. Публікації з менеджменту, економіки, маркетингу. URL: <http://tourlib.net/management.htm>

28. Всесвітні веб-ресурси з економіки (Електронна економічна бібліотека. URL: <http://www.management.com.ua/links/goto.php?id=86>.